

## Delrapport 1

# Praksisbrev – evaluering av forsøk, 2009

Forsøket med praksisbrevordningen ser ut til å hindre frafall blant ungdom som deltar i prosjektet. Så langt melder lærere, instruktører og ungdom om svært positive erfaringer med praksisbrevordningen.

---

**RAPPORT** | SIST ENDRET: 08.12.2009

**Tittel:**

Evaluering av forsøk med praksisbrev : delrapport 1, 2009

**Rapporten:**

Last ned rapporten hos NIFU (PDF)

**Forfatter:**

Eifred Markussen, Håkon Høst, Miriam Evensen og Tine S. Prøitz

**ISBN:**

978-82-7218-640-0 (Nettutgave)

**Utgiver:**

NIFU

**År:**

2009

---

## Rapportserie: Praksisbrevordningen

Dette er den første rapporten i denne serien. Se også:

[Delrapport 2: Praksisbrevordningen viser gode resultater](#)

[Sluttrapport: Vellykket forsøk med praksisbrev](#)

## Vellykket ordning

Med forbehold om at dette er tidlig i evalueringen oppsummerer ungdommene som er med i

praksisbrevforsøket, lærerne og instruktørene i bedriftene foreløpig ordningen som svært vellykket.

Det foreligger i dag ikke nøyaktige tall på frafall blant ungdommene som tar praksisbrev. Det umiddelbare inntrykket er at det er veldig lavt, og at det i større grad skyldes ting som sykdom enn frafall på grunn av manglende mestring og mistilpasning. Dette vil bli nærmere behandlet i senere rapporteringer.

## Om forsøket

Fra og med skoleåret 2007-2008 ble det innført et forsøk med praksisbrev i tre lærefag i tre fylkeskommuner. Fra skoleåret 2008-2009 ble antall læreplaner utvidet til 16 og det ble åpnet opp for fri benyttelse av disse forsøkslæreplanene. Forsøket er satt i gang som et tiltak for å redusere bortvalg/fracfall i videregående opplæring. NIFU STEP evaluerer forsøket i skoleårene 2008-2009 og 2009-2010, og første delrapport foreligger nå.

Ut fra sentrale bakgrunnsdokumenter og de mål som er formulert for prosjektet finner NIFU STEP minst tre forskjellige syn på hva slags prosjekt praksisbrevordningen er. Ordningen kan betraktes som:

1. en praktisk vei for de som bare skal sikte mot kompetanse på lavere nivå i stedet for fagbrev
2. en alternativt vei til fullt fagbrev for de som ikke får det til med dagens ordning, men kanskje kan klare det med et særlig opplegg
3. et mer åpent forsøk, hvor en alternativ, praktisk vei prøves ut for å få ned frafallet gjennom å kople elever som står i fare for å falle fra med lærebedrifter

## Målgruppen

Ut fra et perspektiv om at praksisbrevet bare skulle være en ordning for de man ikke tror vil klare et fagbrev, selv med et alternativt løp, mener NIFU STEP at det har funnet sted en mål- og målgruppeskyving gjennom implementeringsprosessen blant de sentrale aktørene.

Praksisbrevkandidatene har gjennomsnittlig betydelig lavere karakterer og betydelig høyere fravær sammenliknet med gruppen av yrkesfagelever. Praksisbrevkandidatene er enda mer orientert mot praksis enn yrkesfagelevne, de har i større grad blitt veiledet inn på den utdanningen de går på og de har et svakere skolefaglig grunnlag med seg inn i videregående opplæring fra grunnskolen enn yrkesfagelevne. De fleste (65 prosent) er allerede motivert for å satse på å ta fullt fagbrev på de normerte fire år. Et mindretall (31 prosent) ser imidlertid praksisbrevet som et greit mål å sikte seg inn mot i første omgang.

En survey til alle landets fylkeskommuner viser at det i skoleåret 2008-2009 var praksisbrevkandidater (77) i fire fylkeskommuner. Disse fordeler seg på seks utdanningsprogrammer og 14 ulike fag. 81 prosent av praksisbrevkandidatene er gutter, og den kjønnsmessige fordelingen følger tradisjonelle mønstre.

## Fellesfagene

Praksisbrevet er blitt mer teoretisk enn de fleste hadde tenkt seg i utgangspunktet. Det er blant annet et krav om full måloppnåelse med karaktervurdering i fellesfagene norsk, matematikk og samfunnsfag, med muligheter for å bli trukket ut til sentralt gitt eksamen.

NIFU STEP mener det er et spørsmål om fellesfagkravene kan gjøre det vanskelig for en del ungdommer å klare praksisbrevet. Myndighetene satser på at disse utfordringene skal kunne overkommes ved en sterk yrkesretting av fellesfagene.